

Biosfēras rezervāta pētniece no Latvijas saņem UNESCO programmas “Cilvēks un biosfēra” Jaunā zinātnieka balvu

Publicēts: 12.07.2022.

Zinātne

Vidzemes Augstskolas Sociālo, ekonomisko un humanitāro pētījumu institūta UNESCO katedras “Biosfēra un cilvēks” zinātniskā asistente Anda Mežgaile kļuvusi par UNESCO programmas “Cilvēks un biosfēra” Jaunā zinātnieka balvas laureāti. Šī balva tiek piešķirta jaunajiem zinātniekiem, kas veic pētījumus bioloģiskās daudzveidības jomā.

Balvai Anda Mežgaile pieteikusi savu pētījumu par tēmu “Kultūras ekosistēmu pakalpojumu ekonomiskais vērtējums biosfēras rezervātos. Ziemeļvidzemes biosfēras rezervāta piemērs”, kura mērķis ir veikt vērtējumu ekonomiskā izteiksmē par Ziemeļvidzemes biosfēras rezervāta kultūras ekosistēmu pakalpojumiem jeb visiem nemateriālajiem ieguvumiem, ko cilvēki gūst no ekosistēmām un kuri tieši ietekmē cilvēku un sabiedrības dzīves kvalitāti. Ziemeļvidzemes biosfēras rezervāts ir vienīgā šāda veida īpaši aizsargājamā dabas teritorija Latvijā, kas aptver 457 600 ha sauszemes un 16 750 ha jūras akvatorijas, un kopš 1997. gada 15. decembra iekļauts arī Pasaulē biosfēras rezervātu tīklā.

“Ziemeļvidzemes biosfēras rezervātu par mājām saucu visu savu dzīvi. Interesi par dabu un tūrismu apvienoju Priekuļu tehnikumā, bet biosfēras rezervāta pētniecībai pievērsos Vidzemes Augstskolā Tūrisma un atpūtas studijās. Dzīvojot laukos, vērojot dabu apkārt, ik dienu novērtēju to, cik daudz daba mums kā cilvēkiem un sabiedrībai kopumā dod, neprasot atpakaļ. Taču tikpat svarīgi ir to novērtēt, par to rūpēties un nodot arī nākamajām paaudzēm,” teic Anda Mežgaile, kura vienlaikus ar doktorantūras studijām strādā Vidzemes Augstskolā kā zinātniskā asistente Sociālo, ekonomisko un humanitāro pētījumu institūta UNESCO katedrā “Biosfēra un cilvēks”, un arī vada Tūrisma un atpūtas studiju virzienu.

Vidzemes Augstskolas Sociālo, ekonomisko un humanitāro pētījumu institūta UNESCO katedras “Cilvēks un biosfēra” vadītāja

profesore Agita Līviņa teic: “Man ir ļoti liels gandarījums, ka Andas sniegums un degsme par attīstību un dzīvi biosfēras rezervātā tiek novērtēts pasaules mērogā! Ļoti augstu novērtēju Andas spējas uzņemties iniciatīvu, patstāvīgi plānot un veikt darbus, no savas puses uzticu Andai gan kontaktus sadarbībai, gan īstenot darbus, atbalstu un pamudinu piedalīties starptautiskos pasākumos, kuri saistīti ar UNESCO programmu “Cilvēks un biosfēra”. Anda novērtē dotās iespējas un izmanto tās.”

Anda Mežgaile guvusi arī starptautisku pieredzi, piedaloties programmas “Cilvēks un biosfēra” jauniešu forumā Ķīnā, ANO Jauniešu samitā ASV, stažējusies Biosfēras rezervātu institūtā Vācijā, kā arī piedalījies starptautiskās konferencēs un semināros un iesaistījies UNESCO programmas “Cilvēks un biosfēra” Jauniešu Eiropas grupas aktivitātēs. Ikdienas darbā Anda Mežgaile cieši sadarbojas gan ar Dabas aizsardzības pārvaldi, kuras pārziņā ir Ziemeļvidzemes biosfēras rezervāts, gan UNESCO Latvijas Nacionālo komisiju.

“Andu pazīstu kopš pamatskolas laikiem un varu teikt, ka mīlestība pret dabu un dzimto vietu vienmēr ir bijusi daļa no viņas būtības. Laikam ritot, ar prieku noskatījos, kā šī mīlestība pārtapa par kaut ko lielāku – aizrautīgu sirdsdarbu. Anda ir lielisks piemērs ne vien jauniešiem, bet arī man, rādot, ka ar smagu darbu un mīlestību, neviena kalna virsotne nav nesasniedzama,” stāsta Dabas aizsardzības pārvaldes Ziemeļvidzemes biosfēras rezervāta koordinatore Linda Kauliņa.

UNESCO programmas “Cilvēks un biosfēra” Jaunā zinātnieka balvas mērķis ir sekmēt informācijas un zināšanu apmaiņu jauno pētnieku vidū, motivējot tos starptautiskajai mobilitātei un veicinot pētnieku interesi par programmas „Cilvēks un biosfēra” darbības virzieniem un piedāvātajām iespējām. Uz balvu var pretendēt pētnieki līdz 35 gadu vecumam, izvirzot savu pētījumu dalībai konkursā, ja to plāno īstenot tuvāko divu gadu laikā. 2022. gadā balvai tika iesniegti 43 pieteikumi no 29 valstīm. Balva šogad piešķirta septiņiem jaunajiem zinātniekiem, tostarp arī Andai Mežgailei no Latvijas.

Papildu informācija par UNESCO programmas „Cilvēks un biosfēra” [Jauno zinātnieku balvu ŠEIT](#).

Kitija Balcare, UNESCO LNK komunikācijas
Autors: konsultante

<https://www.unesco.lv/lv/jaunums/biosferas-rezervata-petniece-no-latvijas-sanem-unesco-programmas-cilveks-un-biosfera-jauna-zinatnieka-balvu>